

Η ΞΕΛΙΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ

Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Η κυρία ντέ Σαμπράν προς τον Ιππόλυτε ντέ Μπουφφλέ.

«Ποτέ, χρυσέ μου, δεν σ' αγάπησα τόσο όσο τώρα, κι όμως ποτέ δεν ήσουν λιγότερο αξιός της αγάπης μου. Γιατί, όχι μονάχα δεν με συλλογιόμουν καθόλου, αλλά ούτε κι η θλίψη που με βασανίζει ξέ αιτίας σου σε σπινγκει. Έχει περάσει μια βρομάδα τώρα που δεν έλαβα ειδήσεις σου κι' αυτό με κάνει να υποφέρω σε άπιστευτο βαθμό. Δεν υπάρχει τρέλλα που να μη μου περνά απ' το μυαλό. Βάζω στο νου μου τις πιο αλλόκοτες υποθέσεις για να μπορέσω να σε άποστραφώ. Τού κάκου όμως... Άντι να σε μισώ, σε αγαπάω ακόμα περισσότερο... Πές μου λοιπόν, με τι καταγίνεσαι πραγματικά και δεν μου απαντάς; Ποιές εινε αυτές η τόσο σπουδαίες υποθέσεις σου, που σ' εμπόδιζαν να μου γράφεις και να με συλλογίζεσαι; Ω! δεν ξέρεις πόσο άνωτοκομιά να μου άναγγείλης τό γυρισμό σου ή τουλάχιστο να μου δώσεις καμιά συμβουλή για να κάμω υπομονή.

Κοντά του κάθε θάνατο μπορώ να υποφέρω. Μά μακριά του η ζωή δεν εινε πειά ζωή...

«Όπως λέει κι' ο Μίλτον στον «Άπολεσθέντα τον Παράδεισο» σ' ένα μέρος όπου μιλάει η Εύα για τον Άδάμ. Ναι, ή θεσι της προμήμης μας δεν ήταν καθόλου διαφορετική από τη δικη μου. Βρίσκομυ άπειρη ομοιότητα μεταξύ τού πάθους της και τού δικού μου. Η μόνη διαφορά εινε πως εγώ δεν αγαπήθηκα όσο αυτή. Ο Άδάμ ήταν λιγότερο αξιολάτρευτος από σένα, αλλά ήξερε ν' αγαπά καλύτερα τού εδωλό του. Έου δεν βή θυσιαές για χάρι μου ποτέ έναν παράδεισο γεμάτον ήδονές και άπολαύσεις, άφου δεν μπορείς να θυσιάσεις ούτε την παραιμωρότερη ιδιοπροστα σου.

Δεν ξέρω αν εινε ή άνάμνησι σου που με κάνει να βρισκομυ ένα άτέλειωτο θέλητρο στις σελίδες τού «Άπολεσθέντος Παράδεισου». Άλλ' απ' τόν καιρό που φιλοξενώ την παλαιά μου παιδαγωγό, τη γραιβά μς Μπύλλεο, δεν κάνομυ τίποτε άλλο παρά να διαβάζομυ στίχους τού Μίλτονος. Εινε γοητευμένη για τού ενδιαφέρον που βλέπει να δείχνω προς τόν ποιητή αυτόν, χωρίς όμως να μαυτενι την αιτία. Και χωρίς έχει μια πρωτοφανή καλοσύνη και τρυφερότητα για μένα, προσπαθεί να άνατηροήσει τις φιλολογικές μου έλλειψεις. Άναζητεί τή καλύτερα κομμάτια τού Μίλτονος και μου τή ξηγγει με μιά αντίληψη και μιά διαίσθησι που μού διαφωτίζουν και τή σκοτεινότερα μέρη και μού γνωρίζομυ όδες τις όμορφές τού ξειασίου αυτού έργου.

Κερδιζομυ άφραντάτος περισσότερο από τη σιναναστροφή της μς Μπύλλεο, παρά από τού πνευμα της, ένω ένω μου παίρνεις και τού λίγο που έχω. Άληθινά, κι' εγώ δεν ξέρω γιατί σ' αγαπάω. Η άγάπη μου όφειλεται χωρίς άμφιβολία στην κατάρτα τού Θεού που βαραινει τούς προπάτορές μας, ξέ αιτίας τού γνωστού τόν άμαρτήματός. Ο έρωτάς μου εινε ή μεγαλύτερη δυστυχία μου κι' όμως δεν μπορώ να λυτρωθώ απ' αυτόν. Δεν υπάρχει μαγτιριο που να μη μ' έκαμει να τού δοκιμάσω, από κοντά κι' από μακριά, κι' όστόσο σε προτιμώ από κάθε

ξε: «Παντελή, μού φαίνεται πως τραβάς με τόν «Πρωτεύω για καρφέν». Και πραγματικάς ήταν καλοκαίρι και στό μονογάμο φαντόνομυ σαν καθαρα τή τραγέζικα, όπου οι Βολιώτες έπαυσαν τόν καιφέ τους, Μήροστα λοιπόν στον κίνδυνο, άρβινο στη μόντα τις διαταγές τού άρχιεπιστολέως και διατάσσω: «Πόντηση ή δεξιά!» Έξανα άμείσως και άνάποδα τη μηχανή και έτσι κρατήθηκε τού πλοίο.

Την άλλη μέρα μόλις έφημορξοσά ο Θεός, άνεβαίω στη γέφυρα. Ήταν μά μέρη καθαρφαίτα και τή χίρια τόν φαναριών ξεχώριζαν θαναμία. Τά διατείνω και ό της έκπληξέως! Βρισκόμιασε στό ίδιο μέρος κατά τού σχέδιο που μου εινε όδισε ο άρχιεπιστολέως τού Στόλου. Τί σατανική, ή μάλλον θεική σύμπτωσης! Η τύχη τού πόκερο έξαικολουθόσε.

Τό άπόγευμα έβρισας και ο Στόλος. Ο άρχιεπιστολέως μ' έρόναψε και μού έξέφρασε την ενάρεσκεία του. Έπιτυχία μονοδική! Και τότε σκεπτόμιομνα: Θα έχω άραγε τέτοιες έπιτυχίες και στό θέατρο; Μά αυτή ήταν μιά καθαρά σύμπτωσης, ένα παιγνίδι της πλανεύτρας αυτής γοησίας που λέγεται Τύχη! Μά μπήσας ή έπιτυχίες στό θέατρο τί άλλο εινε; ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΣ: Τό Ε' μέρος.

καλό και όφραο που βρίσκομαι στον κόσμο, άκόμια κι' απ' τόν ίδιο τόν ένάτο μου...»

Η πριγκίπισσα Λουίζα - Άδελαίς ντέ Μπουμπόν - Κοντέ προς τόν κ. Χ...

«Φίλε μου, οι φόβοι που νοιώθω και που μού κάνουν συχνά τόσο κακό, συγχωνώνητηκαν τώρα σε μιά μεγάλη δυσπιστία προς τόν ένάτο μου. Άκούσε με και πιστεψε αυτό που θα σοφ πώ: Είμαι καλή και ή καρδιά μου ξέρει ν' αγαπά. Τιποτ' άλλο όμως πέρα απ' αυτό! Έσεις έχετε πολύ πνεύμα, εγώ καθόλου. Θα καταστήσετε στό τέλος να με βαρεθίτε για την έπιμονή άγάτη μου. Είμαι έξ άλλου βέβαιη πως μιά γυναίκα που άγατά άληθινά μείνει σταθερότερη στην άγάτη της από έναν άντρα έρωτευμένο. Έσεις ό άντρες έχετε πλήρη συναισθησι της δυνάμεώς σας και της ύπεροχής σας. Άγατάς πολύ την έλευθερία, για την όποια εστε πλάσιμιοι και σάς εινε δυσκολότερο από μās να ύποταγθίτε στα δεσμά που σάς ετοιμάζομυ κάποτε ή καρδιάς σας παρά τη θέλησί σας.

Έιεις όμως, φίλε μου, γεννιόμαστε άδύναμες κι' έχομυ άνάγκη ύποστηρίξεως. Η άνατροφή μας δεν άποβλέπει παρά στό να μās κάμει να αίσθανθόμυ πως είμαστε σκλάβες και πως θα είμαστε παντοεινά κάτω απ' τού ζυγό. Άντι ή ιδέα έντυπώνεται ζωηρά και μείνει για πάντα μέσα μας. Είμαστε προφορμμένες για τή σκλαβιά κι' έκεινος που θα μās σκλαβώσει την καρδιά μās φαίνεται πολύ άξιαγνή. Άναγκασμένες ν' αντίτασσομυ άδίκωστα στις κλίσεις και στις έπιθυμίες μας τις προλήψεις και την κοινωνική ύποκρίεια, δεν έχομυ έλεύθερα παρά μόνο τή αίσθητά μās, αλλά κι' αυτά είμαστε ύποχρεωμένες να τή φιλαράκομυ μέσα μας. Όλα αυτά, φίλε μου, έχομυ ός άποτέλεσμα να προσκολλόμια στον άντρα πολύ δυνατά ή τουλάχιστο πολύ σταθερά.

Ίσως όμως να άπατώμια στα παραπάνω και να μην έχω δικη. Άν εινε έτσι, ο άγαπητός μου έχει ύποχρέωσι να μού τού πη και να προσπαθήσει να με σωρώσει σε σκέψεις σοστότερες. Η Ώρα εινε δυό μετά τή μεσάνυκτα και θα με μαλώσης αν δεν σε καληνυχτίσω. Χαίρε, φίλε μου! Ω, πόσο σε αγαπά, σ' αγατώ απ' τή βρήτη της καρδιάς μου!...»

Της ίδιας προς τόν ίδιο.

«Ενόμια πως άπόψε δεν δάγραφα τίποτε στον άγαπημένο μου. Δεν είμαι και τόσο καλά από χτές τού βράδυ. Άλλ' ο άγαπητός μου άς μην άνησυχίση καθόλου, δεν έχω τίποτε τού σοβαρού. Όταν άπόψε πήρα τού χαρτί και την πένα, ήθελα να τού πω κάτι άλλο. Ήθελα να τού πω πως τόν αγαπάω — ό, ναι! πολύ τρυφερά — και πως κλαίω πικρά όταν τόν συλλογίζομυ. Κλαίω γιατί δεν βρίσκομαι έδώ ο άγαπητός μου που μ' αγαπά τόσο πολύ. Ά, πόσο μακριός μού φαίνεται ο καιρός όταν ζω χωρισμένη απ' αυτόν! Όστόσο δεν παύω ποτέ να τόν συλλογιόμυ, τόν βλέπω κάθε τόσο, τόν άκούω, τού μιλάω, διαβάζω τή γράμμάτα του, τή όφρα ή γράμμάτα του. Χτές τού βράδυ, προτού τελειώσω τή δικη μου έπιστολή, τή διάβασα τρεις-τέσσερες φορές, κι' έπειτα άργότερα την ξαναδιάβασα άλλες τόσες φορές και κατόπιν τόν έσυλλογίστηκα ός τις τέσσερες ή ώρα τού πρωι. Όλα αυτά όστόσο μού κάνομυ μεγάλη εύχαριστήσι. Ω, ναι, φίλε μου, νάστε βέβαιος γι' αυτό...»

Η αυτοκράτειρα Αικατερίνη Β' προς τόν ...

«Όταν άρχισα αυτό τού γράμμα, έννοωθα εντυχία και χαρά κι' ή σκέψεις μου περνούσαν τόσο γρήγορα απ' τού νου, που δεν ήξερα τί γίνονταν. Τώρα όμως δεν εινε τού ίδιο. Είμαι βυθισμένη μέσ' στη θλίψη κι' ή εύτυχία μου έχει χαθεί. Έβρισκα μάλιστα στη σκέψη να πεθάνω, γιατί έχασα για πάντα, έδώ κι' όχτώ μέρες, τόν καλύτερο μου φίλο.

Πνιγμένη απ' τούς λυγμούς μου, σοι άναγγέλλω πως ο στρατιγός Λάβκοβι δεν ύπαρξει πειά! Τό θωμάτιό μου, που μού ήταν άλλο τόσο εύχάριστο, μεταβλήθηκε τώρα σ' ένα άδειανό άντρο, μέσα στό όποιο σέρνομια παρόμοια με σιά. Δεν μπορώ ν' άντικρίσω άνθρώπινο πρόσωπο, χωρίς να με πιάσουν οι λυγμοί, οι όποιοι μού κόβουν κι' αυτή τή μυλιά. Δεν μπορώ ούτε να κομηθώ, ούτε να φάω. Η άνάμνησι με κορυφεί και τού γράφημυ μ' έξαντλεί. Δεν ξέρω τί θ' άποίνω, τού μόνο που ξέρω εινε πως ποτέ δεν ύπηρξα τόσο δυστυχισμένη στη ζωή. Άνοίξα προ άλλω τού σωτάρι μου, βρήκα κατά τού άρχινισμένο φύλλο τού χαρτιού, τραβήξα κάμψους γραμμές, αλλά δεν μπορώ να προσχωρήσω πειά...»

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

— Η γυναίκες στη γλώσσα τους έχομυ μέλι και στην καρδιά τους φαρμάκι.

— Η γυναίκες εινε τή μόνα πλάσματα που γνωρίζομυ να δέχονται, γιατί μπορούν πάντα να δίνου.

— Στον έρωτα ή πέικα μούδι με τού γιατρό που φτιάνει στό τέλος της άρρώστειας.

